

**SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS R. GRANAUSKO VIEŠOSIOS
BIBLIOTEKOS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PASAULIO ŽEMAIČIŲ LEIDINIŲ FONDO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2023 m. vasario 28 d. Nr. V1-
Skuodas

Vadovaudamasis Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2022 m. gruodžio 13 d. raštu Nr. SD-22-896 „Dėl pasaulio žemaičių leidinių fondo formavimo Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešojoje bibliotekoje“, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2022 m. gruodžio 7 d. raštu Nr. S2-2523 „Dėl pasaulio žemaičių leidinių fondo formavimo“, Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T9-23 patvirtintų Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos nuostatų 16.11 ir 27.1 papunkčiais, tvirtinu Pasaulio žemaičių leidinių fondo nuostatus (pridedama).
PRIDEDAMA. 3 lapai.

Direktorius

Jonas Grušas

SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS R.GRANAUSKO VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS PASAULIO ŽEMAIČIŲ LEIDINIŲ FONDO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos Pasaulio žemaičių leidinių fondo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato fondo formavimo tikslą ir uždavinius, formavimo principus ir būdus, sudėtį, naudojimosi fondo dokumentais sąlygas ir sklaidą.

2. Nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu, Lietuvos Respublikos Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-499 „Dėl Bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patvirtinimo“ (2021 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. ĮV-966 redakcija), Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos nuostatais, patvirtintais Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T9-23.

3. Pasaulio žemaičių leidinių fondo (toliau – Fondas) steigimo iniciatoriai: Pasaulio lietuvių bendruomenė, Lietuvos Respublikos Seimo Laikinoji Žemaičių grupė, Skuodo rajono savivaldybė, Žemaičių kultūros draugija. Fondo steigėjas - Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka (toliau – biblioteka).

4. Fondo dokumentai ženklinami specialiu Fondu aktualizuojančiu logotipu.

II SKYRIUS FONDO FORMAVIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Fondo formavimo tikslas – kaupti, išsaugoti ir populiarinti Lietuvoje ir užsienyje gyvenusių (gyvenančių) žemaičių kilmės autorių išleistų kūrinių ir rankraščių žemaičių, lietuvių bei užsienio kalbomis kolekciją.

6. Fondo formavimo uždaviniai:

6.1. stiprinti žemaičių bendruomenės tarpusavio bendradarbiavimą ir identiteto išlaikymą;

6.2. skatinti rašyti ir kurti žemaičių kalba;

6.3. rengti įvairios tematikos renginius su Fonde saugomų dokumentų autoriais ar sudarytojais, leidėjais, rašytojais, poetais, dramaturgais, libretų ir dainų tekstų kūrėjais, vertėjais, aktorais, režisieriais, muzikais, prodiuseriais, parodų rengėjais ar kitais asmenimis bei organizacijomis Skuodo rajone, Žemaitijoje, Lietuvoje ir užsienyje;

6.4. ugdyti Žemaitijos vaikų ir jaunimo – būsimų autorių – kūrybiškumą;

6.5. organizuoti tarptautines vaikų ir jaunimo stovyklas bei kalbos kursus žemaičių kalba.

III SKYRIUS FONDO FORMAVIMO PRINCIPAI IR BŪDAI

7. Fondo formavimo principai:

7.1. vientisumas ir nedalomumas – Fondas formuojamas Lietuvoje ir užsienyje gyvenusių (gyvenančių) žemaičių kilmės autorių dokumentais;

7.2. ideologinis neutralumas – Fonde kaupiami ir saugomi įvairių ideologinių pakraipų dokumentai, neteikiant pirmenybės jokiai ideologijai;

7.3. koordinavimas – Fondo formavimo procesai koordinuojami su Fondo steigėjais, nurodytais šių Nuostatų 3 punkte;

7.4. prieinamumas – ypač paklausūs, blogos fizinės būklės ir didelę kultūrinę vertę turintys fondo dokumentai perkeliama į skaitmeninę formą, siekiant užtikrinti jų turinio ilgalaikį išsaugojimą, prieigą viešojoje erdvėje, aktualinimą ir sudaryti sąlygas studijoms ir mokslinei tiriamajai veiklai.

8. Fondas formuojamas šiais būdais:

- 8.1. pirkimas iš bibliotekai skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, projektų finansavimo lėšų ir kitų viešųjų lėšų šaltinių;
- 8.2. mainai su kitomis Lietuvos ir užsienio bibliotekomis;
- 8.3. fizinių ir juridinių asmenų dovanos ir parama.
9. Fondo dokumentai apskaitomi vadovaujantis Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-499 „Dėl Bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patvirtinimo“ (2021 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr. ĮV-966 redakcija).

V SKYRIUS FONDO SUDĖTIS

10. Fondą sudaro nuolatiniam saugojimui priimti:
 - 10.1. žemaičių kilmės autorių įvairiais metais išleistos knygos;
 - 10.2. Žemaitijos teritorijoje spausdinti periodiniai leidiniai ir žurnalai;
 - 10.3. žemaičių kilmės literatūros, meno, mokslo, visuomenės ir kultūros veikėjų archyvinis palikimas;
 - 10.4. vaizdo ir garso dokumentai (brėžiniai, piešiniai, autoriniai grafikos darbai, atvirukai, žemėlapiai, fotografijos, šelako plokštelės ir lietuviškos vinilo plokštelės, ekslibrisai).
 - 10.5. elektroniniai dokumentai;
 - 10.6. rankraščiai ir jiems prilyginami originalūs dokumentai, rašyti arba surinkti ranka;
 - 10.7. autografa.

V SKYRIUS NAUDOJIMOSI FONDO DOKUMENTAIS SĄLYGOS IR SKLAIDA

11. Biblioteka su autoriais ir kitais asmenimis gali sudaryti sutartis, nurodant išleistos kūrybos saugojimo, skaitmeninimo ir viešinimo sąlygas, o esant reikalui, ir leidinių deponavimo paslaugas.
12. Fondo dokumentai vartotojams panaudai išduodami nemokamai.
13. Fondo dokumentų išdavimas vartotojams gali būti ribojamas siekiant užtikrinti išduodamų fondo dokumentų saugumą ar dėl jų blogos fizinės būklės tol, kol šie dokumentai bus paruošti naudojimui ar pagamintos jų kopijos.
14. Fondo dokumentai gali būti skolinami kitoms bibliotekoms per šalies ir tarptautinį tarpbibliotekinį abonementą.
15. Fonde saugomas senas knygas (išleistas iki 1900 m.), rankraštinius dokumentus (iki 1950 m.), senuosius periodinius leidinius (iki 1900 m.), storo įrišimo ir didelio formato periodinius leidinius (iki 1945 m.) leidžiama tik fotografuoti ar skenuoti. Vartotojų įsigytos fondo dokumentų kopijos negali būti naudojamos komerciniais tikslais ar perduotos tretiesiems asmenims.
16. Fondo dokumentai gali būti laikinai (ne ilgiau nei 6 mėn.) perduodami eksponavimui parodose kitoms įstaigoms ir institucijoms. Eksponuojant juos parodose turi būti užtikrinamos techninius reikalavimus ir priešgaisrines apsaugos normas atitinkančias sąlygas ir dokumentų saugumas. Fondo dokumentai eksponavimui perduodami vadovaujantis bibliotekos nustatyta tvarka.
17. Juridiniai ar fiziniai asmenys, laikinai perėmę fondo dokumentus naudotis, tirti, restauruoti, eksponuoti ar fotografuoti už perduotų dokumentų saugumą, fizinę būklę, jų sugražinimą bibliotekai ir juose esančios informacijos teisėtą panaudojimą atsako Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.
18. Fondas ir jame saugomų dokumentų turinys viešinamas šiomis priemonėmis:
 - 18.1. pranešimai ir informacija bibliotekos interneto svetainėje;
 - 18.2. pranešimais ir publikacijomis regiono periodinėje spaudoje;
 - 18.3. informacija socialiniuose tinkluose;

- 18.4. virtualių parodų ir projektų rengimu;
- 18.5. žemaičių bendruomenės įtraukimu į fondo formavimą;
- 18.6. suskaitmenintų ir skaitmeninių dokumentų ženkliniu kūrybinių bendrijų licencijomis;
- 18.7. reklama fondo steigimo iniciatorių, nurodytų šių Nuostatų 3 punkte, svetainėse.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Likviduojant Fondą, jo dokumentai, neišskaidyti dalimis, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti perduoti tik valstybės ar Žemaitijos regiono savivaldybės pelno nesiekiančiai organizacijai (įstaigai), jeigu jos steigėjas yra valstybės ar savivaldos institucija.

20. Įstaigos, organizacijos, bendrovės ir fiziniai asmenys, aktyviai prisidedantys formuojant Fondą, gali būti pagerbiami, skatinami ir apdovanojami. Jiems gali būti suteikiami Globėjų ir Mecenatų vardai.

21. Šie nuostatai tvirtinami, keičiami ir pripažįstami netekusiais galios Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu.

22. Šie Nuostatai skelbiami bibliotekos internetinėje svetainėje svb.lt.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka, Birutės g. 8, LT-98116 Skuodas
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pasaulio žemaičių leidinių fondo nuostatų patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-02-28, V1-6
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Direktorius Jonas Grušas
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-02-28 15:05:38
Registratorius	Vyriausioji metodininkė Aušra Zubaitė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-02-28 15:06:33
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2023-02-28 atspausdino Vyriausioji metodininkė Aušra Zubaitė

Nuorašas tikras
Skuodo rajono savivaldybės R. Granausko viešoji biblioteka
2023-02-28